

1 Yoon Kerek Mimo Yoonbed Wongkoon

Kerek Kee Komo Dowad Wongkoon

Apaso Yoon Sebedi ye mingkimbed kerek kee wongkoon. Dudi kedmengkandi meneboon kuu, kingkin kuu amun id kuu arewa kowe, kingkin kuu yeka id kuu yeka ande meenimaib. Kwane, kuye dudi meeni yaambed Keresu kuu kingkinmo idiibban monoon andimaib. Kwane, kingkin kuu yeka id kuu yeka ande dude meenimaib kowe, id yaambed ambarakmanuub kuu yimin, dedmone nub kingkin yaa arewa kerundaanban ande dude meenimaib kowe ambarakmimaib. Yoon kuu kuye dudi kedmengkandi wengamberekore kerek kee wongkoon. Wongkoon kuu: 1. Dudi kedmengkandi yaa kaadkerime andi ye wengiib, 2. Anam Godbed nub bobni yaa burudande bindaneen ande daandi ye wengiib anam andiwendaan yaa. Wongkoon ye weeb kuu AD 87 areb.

Korok Weng

1. Andowi Weng Ibduruk: Yesu Okad Yiri Monoon Kuu Idiib Doboroon (1:1-4)
2. Nub Dobiri Kuu Ambe God Yoom Ye Mingki Yesu Yoom Yaa Dabokne Yonende Dobiri Yeman Ande Korokboon (1:5—2:28)
3. Nub Dobiri Kuu God Ye Dana Meed Kere Dobiri Yeman Ande Korokboon (2:29—4:6)
4. Nub Dobiri Kuu Mimyob Dowaken Keende Yesu Yaa Anam Andi Yeman Ande Korokboon (4:7—5:12)

5. Yeenbon Weng: Kangdommo Meeni Yeman (5:13-21)

Wadkeri Ye Weng

¹⁻² Yesu kuu Wadkeri Ye Weng. Ye weng kee yiib yaa nubbed wongkane keenduub kei.

Ye kuu andowoon yirimbed aron korem wad doboroon. Wadkeri kee, Ambe God yoom ibmo dobiriwen kumbed angkadoroona, nubka nub wengamberenub, nub indowiibbed wedmenenub, nub dingkimbediib badmenuwen. Kuye wadkeri weng kuu ke dakmuub kei. Kukuu wadkeri aron korem korem yeman ke dakmuub kei.

³ Nubbed kee wedme wengamburu-wen kuu yiib yoom dakmendoob kuye dowad kuu yiib yoom nub yoom ibmo mene yone dabokni yeman. Nub kuu Ambe God yoom ye Mingki Yesu Keresu yoom mene dabokne yonendu-wen. ⁴ Yiib yaa nubbed wongki dowad kuu nub kubi kuu dembandamuub.

Nambiri Kiwaan Ari Wenem

⁵ Weng Yesumbed kondoona wengamberekorub daanduub kuu kei. God kuu nambiri kowe, ye aom kuu ma kumuniibban dowan. ⁶ Kwane, nubbed kamune yedmanuub, nub kuu ye yaa yone daboknuwen andanuub kumban, nub kuu kwane kumun kiwaan yaa dobaranuub kuu dudana-bidan keranuub, anam anam ma awi-naubban. ⁷ Kumban, ye kuu nambiri aom doberembirimaan kowe, nub kangkon nambiri ye kiwaan ari wana-nuub kuu manman ibmo yone dabok-nanuuwe, ye Mingki Yesu

ye umkanbed nub ambarakmi korem yaa kuu ogawande araneen.

⁸ Ma, nubbed kamune ambarakmi-yiibban andanuub kuu, nubka nubmeren birananuub kwane nub niindem aom kuu anamiibban keraneen. ⁹ Ma, nub ambarakmi dakmanuub kuu, nub ambarakmi are nonondandene arewa korem ogawande araneen, amborom kuu ye weng kundukiib inamen yorokmoyiib awinimo kameen kowe. ¹⁰ Ma, nub kuu ma ambarakmindo ande kamanuub kuu, God kuu duda-nandeen kii andanuuwe, kwane ye weng kuu nub wadkeri aom kuu ye yumboniibban keraneen.

2

Yesu Kuu Nub Awandi Ye Karub

¹ Ee, ne danaya, yiib yaa kee wongkaan kuu yiib ma ambarak-maib andid. Kumban karub kane ma ambarakmoon kaned kuu, Yesu Keresu kuu Ambe God yaa nub ambarakmi dowad kebengkane koromone inande dakmeen kii, mim yembedmo kuu Yorokmo Ye Karub kowe. ² Ye kuu nub dowad bobnoon kumbed nub ambarakmi are nonondandi ye kiwaan ongmoon. Kukuu nub dowadmomban, nimakarub korem okad yimin yimin yi dowadiib.

³ Nub nubkaad, nub kuu Yesumbed kwanime andoon ye weng kuu wengam-bere awine kandauub kuu, anam ye kuu nubkaadkerenuwen. ⁴ Kwane, karub kanembed ye kuu nekaad andoon kumban ye weng wengambere awine kandokban keraneen kuu duda-neen, kwane ye kuu anamiibban keraneen. ⁵ Ma, karub kanembed Yesu ye weng yaa wengambere awine kandaneen

kuu, anam kai, God ye mimyob dowaken ye yaa angkeen kuu ibnoon. Kwane keraneen kuu ye niin-dem aom doruub kuu nubkaadkeri yeman. ⁶ Kwane, karub kanembed ye kuu Yesu ye niindem aom doriin andoka Yesumbed doboroonkin kamok.

Mimyob Dowaken Keendime

⁷ Ee, nangkodmia, kwanime ye weng kee kurin yeman andowoon yirimbed kowoon kumbed wongkaan, yeeb yemanban. Kuye weng kuu yiib kwane wengambiriwen. ⁸ Kumban weng keyiib kee yeweb areb keroon. Kukuu Yesuyiwa yiwiwiwa yaambed anam id keroon, amborom kuu kumun kuu are weneene nambiri anam kuu ware weneen kowe.

⁹ Karub kanembed ne kuu nambiri angka doriin ande kamaneen kumban ye kuristen angkodmi yaa arud wardenembaraneen kuu, ye kuu kumun yiri kwane doreen kii. ¹⁰ Ma, kanembed ye kuristen angkodmi yaa mimyob dowaken keendi-maan kuu, ye kuu nambiri angka doreen kii. Kwani kowe, ye niindem aom kuu kombiri yemaniibban. ¹¹ Ma, karub kanembed ye kuristen angkodmi yaa arud wardenembaraneen kuu, kumun yiri dorone kumun yiri kwane yareen kii. Kwani kowe, ye kuu yareen kuu ye koron, amborom kuu kumunbed ye indob kuu kebenenoon kowe.

¹² Ee, danaya, kerek kee yiib yaa wongkain, amborom kuu yiib ambarakmi kuu ye angko yaambed kowene are nonondan-doon kowe.

¹³ Ambeya, kerek kee yiib yaa wong-kain,

amborom kuu andowoon yirimbed doboroon ye karub kuu yiib yiibkaadkeriwen kowe.

Keweddan, kerek kee yiib yaa wongkain,
amborom kuu yiib kuu miin arewaman burudandune doriwen kowe.

Ee, danaya, yiib yaa wongkain,
amborom kuu Ambe God kuu yiib yiibkaadkeriwen kui.

¹⁴ Ambeya, yiib yaa wongkain,
amborom kuu andowoon yirimbed doboroon
ye karub kuu yiibkaadkeriwen kui.

Keweddan, yiib yaa wongkain,
amborom kuu yiib kuu arom-konoyiib dobirriwe, kwane God ye weng kuu yiib aom angkeene, kwane miin arewa-man yaa kuu burudandune doriwen kui.

Okad Yiri Ye Yiribman Yaambed Dowaken Keenaib

¹⁵ Okad yiri ye inameniib okad yiri ye barangiiib kuyaambed yiib mimyob dowaken kowaib. Kanembed okad yiri ye inamen awene yaa ye mimyob dowaken kowaneeen kuu, Ambe God ye mimyob dowaken kuu ye niindem aom angkimbirindo. ¹⁶ Kwane, idiib indowiib ye kirim inameniib kereng-kan wengiib, okad yiri ye inamen korem kui, yi kuu okad kirimbed menebeen, Ambe God yaambedban. ¹⁷ Okad kiri ye yiribmaniib inameniib kuu downan kere wananeen kumban, karub kanembed God ye inamen yaa awine ambangkaneen kuu aron korem korem dobaraneen.

Yesu Keresu Ye Bondan

18 Ee, ne danaya, kibireb kee yeen-bon ye aron. Yiib wengambiriwen kuu Keresu ye bonman darewoob kuu mananeen kii. Kedi, kibireb kee bondan yena yemoon menebiwen kii. Kwamune kumbed korokboone nub-kaadkeruwen kuu aron yeenbon kereen. **19** Yi kuu kuristandan nubkan-mo kumbed yaro winiwen, kumban yi kuu nubkanmo mimo anamban. Kuu kwamune kii, yi kuu nubkanmo anam karen, yi kuu nub yoom ibmo doruub karen. Kumban, yi kuu koronde winiwen kumbed korokboon kuu yi korem kuu nubkanmo mimomban keroon kii.

20 Kumban yiib korem yaa kuu Karadkono Ye Karubbed yiib ari oiyo bunemoon areb Kingkin Karadmo kondoone, anam anam kuu yiibkaad-keriwen. **21** Anam anam kuu yiibkaad-ban keriwen andi dowadban wongkani keendaan. Dowan! Anam anam kuu yiibkaadkeriwen kumbed yiib yaa wongkaan. Dudanabi kuu anam anam yaambed minimokban.

22 Kane kuu dudanabi ye karub? Ye kuu kwane yedmimaan, “Yesu kuu Godbed Kinoona Monoon-man Keresumban kii.” ande aadikmimaan kii. Kwamunekob, ye kuu Keresu ye bonman kerene God yoom ye Mingki Yesu yoom kuu aadikmendi-maan kii. **23** Karub kanembed Mingki wunekaraneen kuu Ambe God yeyiib dobaraan-ban. Ma, karub kanembed Mingki kuu anam yeyiib andaneen kuu Ambe God kwangkon anam yeyiib dobaraneen.

Yesu Ye Niindem Aom Dobirime

24 Weng andowoon yiri kee wengam-biriwen kuu kande yiib niindem aom amuknime.

Kwananiib kumbed yiib kuu Ambe God yoom ye Mingki yoom yaa kuu yi niindem aom dobaraniib.
25 Kowe, ye weng kunduk nub yaa kuu kei, wadkeri aron korem korem yeman kondoon.

26 Karub yenambed yiib birandenib kiwaan abdon benwenem ande kamiib ye dowad kumbed yiib yaa kerek kee wongkaan kii. **27** Yiib kuu Kingkin Karadmombed ibnendoonbed kuu dowan kerindo kowe, karub maambed kedmengkandok ande meenaibban. Kwane, Kingkin Karadmombed inamen koremiib kedmengkandaneen kuu anammo kowe, kwamunemo ye niindem aom dobrime.

28 Ee, ne danaya, kibireb kee ye niindem aom doriib kuu kwane dobe-rembirime. Kwananuub kumbed ye mananeen kuu karakiibbaniwa uniyiibbaniwa aromkonoyiibbed ye arinambo ari dobaranuub. **29** Yesu kuu yorokmoman ande yiibkaadkeriwen kowe, yiib yiibkaad, kane kane kuu yorokmo kamimaib kuu God ye dana meed kii.

3

Nub Kuu God Ye Dana Meed

1 Wedmime, Ambe ye mimyob dowaken nub yaa keendembiri-maan kuu miin darewoob, kwanikob nub kuu ye meed ande yedmoon. Anamaa, kwamune keruwen. Okad yiridan korem kuu ye yaa yi koron keriwen kowe, kangkon nub yaa ma kaadkerindo.

2 Ee angkodmia, nub kuu God ye meed, kumban nub kuu komo kera-nuub kuu ma korokbindo, mogeed. Kumban nub nubkaadkeruwen kuu ye

mananeen yaron yaambed, nub kwang-kon ye areb keranuub, amborom kuu ye anam wedmenanuub kowe. ³ Ye kuu karadmoman kowe, kane kanembed ye areb keranuub andi ye inamen awinaniib kuu yi kangkon yikareb yi niindem aom arene karadmo keraniib.

⁴ Kane kanembed ambarakmimaib kuu God ye amob domangkimaib. Anamaa, ambarakmi kuu God ye amob domangki. ⁵ Kumban yiib yiib-kaadkeriwen kuu ye kuu nub ambarak-mi aranded monoona. Ye kuu ambarak-miyiibban dowan. ⁶ Kane kanembed ye niindem aom doriib kuu ambarak-membaraibban. Kane kanembed ambarakmimaib kuu Yesu yaa ma wedmenindo, yikaadkerenindo kui.

⁷ Ee ne danaya, korondaiwa karub yenambed kimyen abdon benwanaib. Karub kanembed yorokmo kamoon kuu God ye yorokmoman kii. Kwane, Yesu kuu yorokmoman kowe Yesu areb keroon. ⁸ Ma, karub kanembed ambarakmimo kamembaraneen kuu awad arewa ye karub keraneen kii, amborom kuu yimin andowoon yirimbed awad arewa kuu kwane ambarakmenmo meneen kowe. Kwanikob, God ye Mingki monoona kuu awad arewa komo komo ambang-koon ye monmari dowadbed monoona.

⁹ Kane kane kuu God yaambed wooniwen kuu ambarakmembaraibban, amborom kuu God ye inamen kuu yi niindem aom angkeen kowe. Kwane, yi kuu kwane ambarakmembirindeban, amborom kuu yi kuu God yaambed wooniwen kowe. ¹⁰ Kwanekob, God ye meed kuu kaneya kuu yi komboon kuu wedmenuub nubkaadkeranuub. Awad arewa ye meed kwangkon yi komboon kuu

wedmanuub. Kwane, kane kuu yorokmo kamaanban kera-neen kuu God ye danamban. Kane kuu ye kuristen angkodmia yaa mimyob dowaken keendaanban kangkon God ye danamban.

Neman Mimyob Dowaken Keenoon Keenoon Kamime

¹¹ Andowoon yirimbed weng keyiib kee yiib kuu wengambiriwen. Nub kuu kuristen angkodmi yena yaa neman mimyob dowaken keenoon keenoon kamem. ¹² Kein areb keraib, ye kuu awad arewa ye kerekmen yaa kerene, yeka ye daman kuman ayoon. Komo dowad ye daman kuu kuman ayoon? Kwanoon amborom kuu ye komo komo kamoon kuu arewa kumban ye daman komo komo kamoon kuu yorokmo kowe.

¹³ Nangkodmia, yiib kuu okad yiridanbed arud wandembiribka binangkaib. ¹⁴ Nub kuu bobni yaam-bed burudande wadkeri yaa munuwen kuu nubkaadkeruwen, amborom kuu nub kuristen angkodmi yaa mimyob dowaken keendimaub kowe. Karub kanembed ye kuristen angkodmi yaa mimyob dowaken keenokban kuu bobni yaambed doreen. ¹⁵ Karub kanembed ye kuristen angkodmi yaa arud wandenembaraneen kuu kumka kuman yenbandi ye karub kii. Kwane, yiib yiibkaad kuu kumka kuman yenbandi ye karub kuu wadkeri aron korem korem awinindo.

¹⁶ Yesu kuu ye wadkeri nub dowad bobnoon. Kukuu mimyob dowaken keendi kii. Kwane kee nubkaadkeru-wen kei. Kwani kowe, nub kuristen angkodmia yi dangkorodori ye dowad-bed nub bobnauub kuu yimin. ¹⁷ Yiribmaniib ye karub Yesu yaa anam andoon kumbed ye kuristen

angkodmi kuu ye yiribman dowan keroon kuu wedmenaneen kumban mimyob keenokban keraneen kuu, ye niindem aom kuu God ye mimyob dowaken angkeen dee? Dowan!

¹⁸ Ne danaya, nub mimyob dowaken keendi kuu wengmo mongkodkonom-bed dakmi yemanban. Awandenmo anammo mimyob dowaken keendem. ¹⁹ Kwananuub kumbed nub nubkaadkeranuub kuu, anam anam yaambed doberenub ye kurumbon aom kuu karakiibban amunmo dobaranuub. ²⁰ Kwane, nub niindem aombed ukum kandanuub deekee ande yedmanuub kuu weng kuyaa ika meenime, ambo-rom kuu God kuu darewoob, nub meeni arebban, ye kuu inameniib kumka-miib korem kuu ye yekaadmo kowe.

²¹ Nangkodmia, nub niindem aom-bed ukum kandanuub deekee ande yedmaubban keraneen kuu God ye kurumbon aom kuu arudkonomomed bed doberenub, ²² ye yaambed komo komo kaamonanuub kuu nub yaa bangkandaneen, amborom kuu ye weng amob kuu wengamberenub ye dowaken yaambed awinimaub kowe. ²³ Kwane weng kee yembed kwamime andoon kuu, ye Dana Mingki Yesu Keresu yaa anam andenib, yiib kuris-ten angkodmi yena yaa mimyob dowaken keendime. Kuu kwamime ye weng kee nub yaa kondoon kui. ²⁴ Kane kane kuu ye kwamime ye weng yaa wengambere awingke baniib kuu, ye niindem aom dobaraniwe, ye kangkon yi niindem aom dobaraneen. Kwane, nubkaadkeruwen kuu ye kuu nub niindem aom doreen, amborom kuu yembed Kingkin Karadmo kuu nub yaa kondoon

kowe.

4

Kingkin Yi Weng Ye Komboon Kaamonime

¹ Ee, nangkodmia, kingkin korem yi weng kuyaa anam andaib, amborom kuu dudanabi profesi weng ben dakmidan yemoon kuu okad yimin yimin yaa wenebiwen kowe. Kingkin kee, yi kuu God yaambed dee kuu kom-boon kaamonime.

² Kwane, kingkin maa mananeen kuu Yesu Keresu kuu karub anam kere monoон kii andaneen kuu yiibkaadkeri yeman, kingkin kuu God yaambed kui. ³ Kumban kingkin kunambed Yesu ye dowad weng kee andaanban kuu God yaambedban kii. Kowe, kuye kingkin kuu Keresu ye bonman kii. Bonman mananeen ye weng kuu wengamburuwen. Kukuu kibikee okad yiri doreen kui.

⁴ Ne danaya, yiib kuu God ye nimaya karuwa kowe, yiib kuu bondan kee burudande doriven, amborom kuu yiib niindem aom doreen-man kuu awad arewa okad kiri doreen arebban, arimo kui. ⁵ Kwani kowe, yi kuu okad kiridankob okad kiridan yi meeni yaambed dakmembirimaib. Kwamune-kob okad kiridan kuu bondan keyaa wengamberendimaib. ⁶ Kwane, nub kuu God ye nimaya karuwa kowe, kane kane God yikaadkeriwen kuu nub yaa wengamberendimaib. Kumban kane kane kuu God ye kerekmenban kuu nub yaa wengamberendimokban kui. Keyiib kee kwane wedmanuub kumbed anam anam ye kingkiniib dudanabi ye kingkiniib kuu nubkaadkeranuub.

Mimyob Dowaken Keendi Ye God

⁷ Ee angkodmia, neman mimyob dowaken keenoon keenoon kamem, amborom kuu mimyob dowaken kuu God yaambed minimaan kowe. Kane kanembed mimyob dowaken keendi-maib kuu yi kuu God yaambed wooni-wen, kwane God kuu yikaadkeriwen. ⁸ God kuu mimyob dowakenman kowe, kane kanembed mimyob dowaken keendimokban kuu God kuu yikaabban kii.

⁹ Kwane, God ye mimyob dowaken nub yaa korokbendoon kuu kamune, ye kuu ye Mingki mimo okad kiri kwoona monoona kuu, ye yaambed nub kuu ma wadkere doraniib manok anded kwoon. ¹⁰ Kowe, mimyob dowaken kuu kwamune kui, nubbed ye yaa mimyob dowaken keenimban, yeka nub yaa mimyob dowaken keendene ye Mingki kuu kondoona monoona kuu, nub dowad bobnoon kumbed nub ambarakmi are nonondandi ye kiwaan ongmoon.

¹¹ Ee angkodmia, God kuu nub yaa kwamune mimyob dowaken darewoob keendembirimaan kowe, nub kangkon angkodmi yena yaa kuu neman mimyob dowaken keenoon keenoon kamem. ¹² Kane kanembed God kuu ma wedmenindo. Kumban nub kuu neman mimyob dowaken keenoon keenoon kamanuub kuu God kuu nub niindem aom dobaraneena ye mimyob dowaken kuu nub niindem aombed dembaneen.

¹³ Kwane, ye Kingkin Karadmo kuu nub yaa kondoona kowe, nubkaadkeru-wen kuu ye kuu nub niindem aom doreena, nub kuu ye niindem aom doruuwa keruwen. ¹⁴ Kwane, Godbed ye Mingki kuu okad kiri doriibdan Bobni Yaa Burudande Bindi Ye Karub keri dowad kwoona

monoon kuu wedmenekorub ku dakmuub kui. ¹⁵ Kwane, kane kanembed Yesu kuu God ye Mingki andaniib kuu, God kuu yi niindem aom dobaraneena yi kuu God ye niindem aom dobaraniib. ¹⁶ Kwani kowe, God ye mimyob dowaken kuu nub nubkaadkerenub, kwane nub kuu God ye mimyob dowaken keendi yaambed angkumone doruub.

God kuu mimyob dowakenman. Kwane, kane kanembed mimyob dowaken keendimo kame dobaraniib kuu, God kuu yi niindem aom dobaraneena ye niindem aom dobaraniib. ¹⁷ Kee kwananuub kumbed mimyob dowaken nub aom kuu dembaneen. Kwananeen kumbed yembed wengyun-dandi aron keranuun ari kuu nub kuu arudkonomo keranuub, amborom kuu okad kiri kee nub kuu ye areb keruwen kowe. ¹⁸ Mimyob dowakeniib angkeen yaa kuu uniyiibban. God ye mimyob dowaken kuu nub niindem aom demboon kumbed uni kuu kan angkana-neen, amborom kuu ukum kondaneen ye dowadbed uni kara minimaan kowe. Karub kane unimaan kuye niindem aom kuu God ye mimyob dowaken dembindo.

¹⁹ Nub kuu mimyob dowaken keendimaub, amborom kuu Godbed yedin nub yaa mimyob dowaken keendoon kowe. ²⁰ Kwane, karub kanembed “Ne kuu God yaa mimyob dowaken keenimain.” ande yedmimaan kumban ye kuristen angkodmi yaa arud wandembirimaan kuu, dudanabi ye karub kui. Kuu kwamune kii, kuristen angkodmi maa wedmimaan kuyaa mimyob dowaken keenimokban kuu,

wedmenindeban ye God yaa mimyob dowaken keenindeban. ²¹ Kwane, Godbed kwanime ye weng nub yaa kondoon kuu, kane kanembed God yaa mimyob dowaken keenimaib kuu yi kuristen angkodmia yaa kwang-kon mimyob dowaken keendime.

5

God Ye Mingki Yaa Anam Andi

¹ Kane kanembed Yesu kuu God-bed Kinoona Monoonman Keresu kii ande anam andiwen kuu yi korem kuu God yaambed wooniwen. Kwane, kane kanembed Ambe God yaa mimyob dowaken keenaniib kuu ye Mingki yaa kwangkon mimyob dowaken keenaniib. ² Kwane, nubbed God ye meed yaa mimyob dowaken keendi nubkaadkeri yeman kuu, ye yaa mim-yob dowaken keenenub ye kwamime ye weng kuu wengambere awine kandanuub kii. ³ Kwane, kee God yaa mimyob dowaken keeni kuu, ye kwamime ye weng wengambere awine kandi. Kumban God ye amob kuu yobdoodban, ⁴ amborom kuu God yaambed wooniwendan korem kuu okad kiri ye inamen yaa burudande doriwen kowe. Kedi, nub anam andi kumbed burudande doruwen. ⁵ Kane kanembed okad kiri ye inamen yaa burudande doriwen? Yesu kuu God ye Mingki andi yaa anam andiwendaan, yimbedmo.

Yesu Keresu Ye Dowad Weng Korokbiwen

⁶ Yesu Keresu kuu ye okbed baptais kerene ye bobnoona ye umkan kubu-doroon kuyaambed monoona. Ye monoona kuu okmomban, kiwaan

ayoob kuyaambed monoona, okiib umka-niib kui. Kwane, Kingkin Karadmo yekareb weng kee korokboon, amborom kuu ye kuu anam anam ye Kingkin kowe. ⁷⁻⁸ Kwane, Kingkin Karadmo-yiib okiib umkaniib, yi ayoobmimbed Yesu ye dowad kuu anam anam korokbiwen. Yi ayoobmim kuu ibmo weng mimo keroon. ⁹ Karubbed yi weng korokbimaib kuu anam ande meenimaub. Kumban God ye Mingki Yesu ye dowad weng korokbiwen kee meeni darewoob arimbed, amborom kuu Godbed korokboon kowe. ¹⁰ Kane kanembed God ye Mingki yaa anam andimaib kuu God ye weng korokboon kee kuu yi mimyob aom angkeen. Kumban kane kanembed God yaa anam andindo kuu yimbed kwane yedmiwen, “God kuu dudanabi ye karub.” andi-wen, amborom kuu God ye weng korokboon ye Mingki ye dowad yaa kuu anam andindo kowe. ¹¹ Kwane, weng korokbi kuu kei, God kuu nub yaa wadkeri aron korem korem yeman kondoon, kuye wadkeri kuu ye Mingki yaambed kowene kondoon. ¹² Kwane, karub kane ye kuu God ye Mingkiyiib nendoon kuu wadkeri kan-doon. Ma, karub kanembed God ye Mingkiyiibban kuu wadkeriyiibban.

Yeenbon Andemi Ye Weng

¹³ God ye Mingki yaa anam andi-wendan, yiib yaa nembed wongkaan kuu, anam, yiib kuu wadkeri aron korem korem yeman kanduwen ande kaadkeri dowad. ¹⁴ Kwane, God ye arinambo ari arudkonoyiib mananuub ye kiwaan kuu kei, God ye inamen yaambed ye yaa kaamonenanuub kuu ye kuu wengabaraneen ande meenem. ¹⁵ Kowe nubbed komo kaamonuwen kuu wengamboroon

ande nubkaadkeranuub kuu, komo kaamonuwen kuu kondaneen.

¹⁶ Yesu yaa anam andoonman mamaa kuu ye kingkin bobnaanban ye ambarakmi ma ambarakmaneen kuu, ye kuristen angkodmimbed wed-menaneen kuu yangkodmi kumbed kurikuri kerunok. Kwananeen kuu ambarakmoonman yaa Godbed wad-keri konaneen. Kingkin bobnaanban ye ambarakmi ye dowad kwane dakmaan. Kingkin bobnaneen ye ambarakmi angkeen. Kuye ambarakmi ye dowad kuu kurikuri kerunok ande nembed daandindo. ¹⁷ Ambarakmi korem kuu God yaa bon keri yeman. Kumban ambarakmi yena kuu kingkin bobnaneen yemanban.

¹⁸ Kwane, nub nubkaadkeruwen kuu, kane kanembed God yaambed wooniwen kuu kwane ambarakmem-baraiibban. Ma kei, God ye Mingkim-bed yi kuu bene amuknimaan kowe, awad arewambed yi yaa yaanban. ¹⁹ Nub nubkaadkeruwen, nub kuu God ye meed kumban okad yiridan korem kuu awad arewambed oonoon kii. ²⁰ Nub kangkon nubkaadkeruwen, God ye Mingki menene ye inamen kaadkeri nub yaa kondoon kuu anam anam ye God nubkaadkeri dowad. Angkon, nub kuu anam anam ye God ye niindem aom ye yoom doruub, ye Mingki Yesu ye niindem aom doruub kui. Ye kuu God anam, wadkeri aron korem korem ye karub kui.

²¹ Ee ne danaya, dudi kuruwak god yaa wang-dandundime.

**Genesis, Psalms, and The New Testament in the
Yongkom Language (also called the Yonggom
language) of Papua New Guinea**

Copyright ©

Language: Yongkom

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 22 Nov 2019

b3f9b0a2-8cdb-5470-8e3c-8250231eee99